QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASI STATISTIKA BOSHQARMASI

QORAQALPOG‘ISTON RESPUBLIKASIDAGI KORXONA VA TASHKILOTLAR DEMOGRAFIYASI BO‘YICHA MA’LUMOT

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra
(fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz)

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligi Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida shakllantirildi

KORXONA VA TASHKILOTLAR FAOLIYATINING UMUMIY TAVSIFI

So‘nggi yillarda hukumatimiz tomonidan mamlakatni ijtimoiy-iqtisodiy rivojlantirish, faol tadbirkorlik, innovatsion g‘oyalar va bunyodkorlik salohiyatini qo‘llab-quvvatlash orqali aholiga munosib hayot sharoitlarini yaratish, ishbilarmonlik muhitini yaxshilash, bandlikni ta’minlash bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirib kelinmoqda.

Xususan, kichik biznes va xususiy tadbirkorlik mamlakatimiz iqtisodiyotining asosiy bo‘g‘ini hisoblanib, bugungi kunda mazkur sohani jadallik bilan rivojlantirish, tadbirkorlar faoliyatini qo‘llab-quvvatlash, ularning safini yanada kengaytirish va rag‘batlantirish bo‘yicha keng ko‘lamli ishlar amalga oshirilyapdi.

Jumladan, 2023-yil 1-mart holatiga respublikada faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar va tashkilotlarning soni (fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari) 23,3 mingtani ulardan kichik korxona va mikrofirmalar 19,6 mingtani tashkil etdi.

Korxona va tashkilotlar to‘g‘risida umumiy ma’lumotlar

fermer va dehqon xo‘jaliklaridan tashqari, 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda.

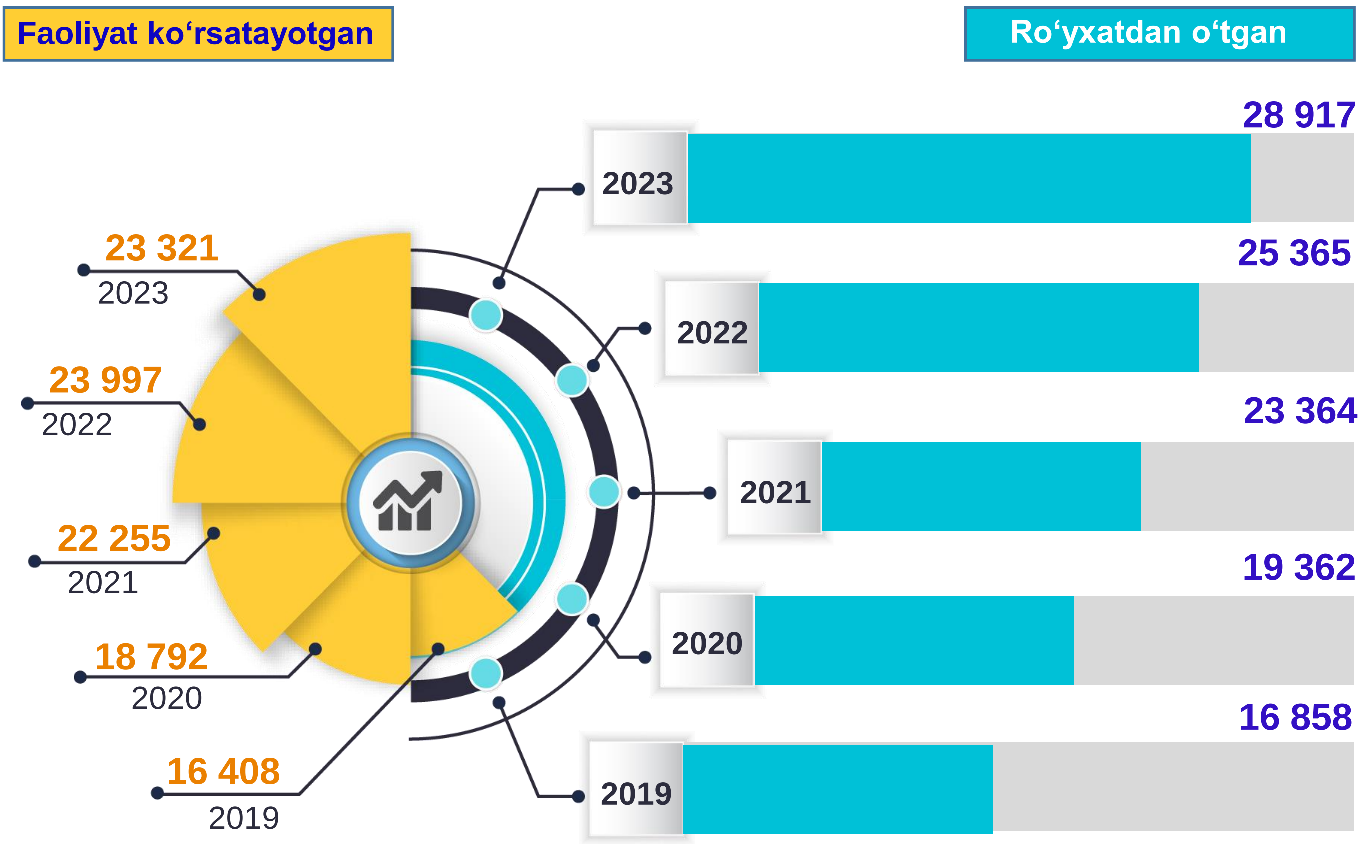

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar

2023- yil 1-mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

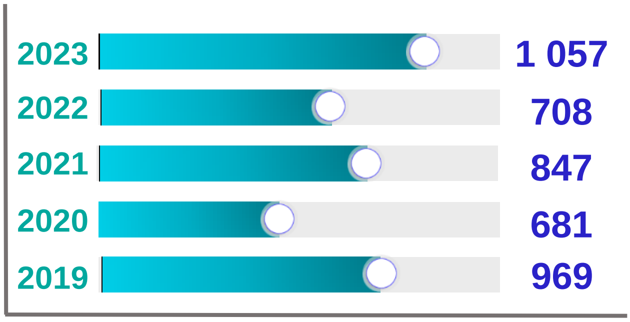

Yangi tashkil etilganlarning o‘tgan yilga nisbati (foizda)

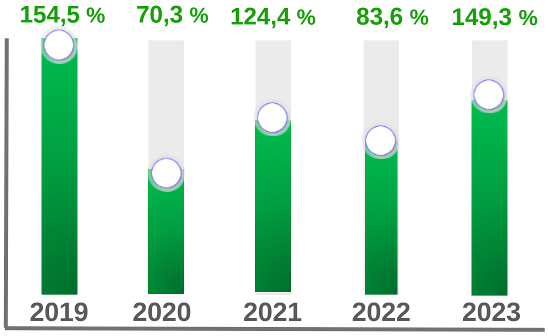

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

115
10,9 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

315
29,8 %

Sanoat

43
4,1 %

Qurilish

309
29,2 %

Savdo

33
3,1 %

Tashish va saqlash

33
3,1 %

Yashash va ovqatlanish

26
2,5 %

Axborot va aloqa

17
1,6 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

166
15,7 %

Boshqa turlar

2023- yil yanvar- fevral oylarida yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar 1 057 soni 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda 349 taga ko‘payganligini ko‘rish mumkin.

Yangi tashkil etilgan korxona va tashkilotlar sonining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda, mas’uliyati cheklangan jamiyatlar 316 taga, oilaviy korxonalar 61 taga ko‘paygan.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	189	109,9 %	Nukus	29	100,0 %
Amudaryo	61	132,6 %	Taxiatosh	22	45,8 %
Beruniy	114	167,6 %	Taxtako‘pir	16	114,3 %
Bo‘zotov	15	125,0 %	To‘rtko‘l	137	180,3 %
Qorao‘zak	31	238,5 %	Xo‘jayli	39	134,5 %
Kegayli	39	134,5 %	Chimboy	38	118,8 %
Qo‘ng‘irot	155	310,0 %	Shomanay	32	213,3 %
Qonliko‘l	27	337,5 %	Ellikqal’a	94	223,8 %
Mo‘ynoq	19	76,0 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

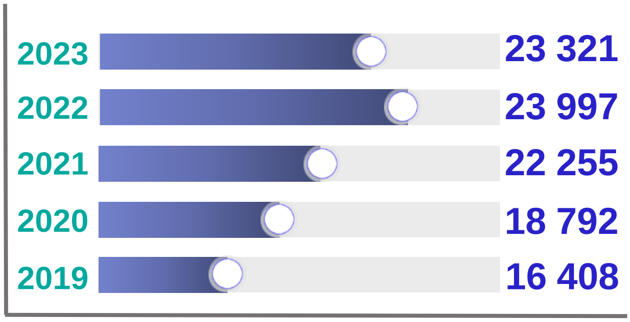

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

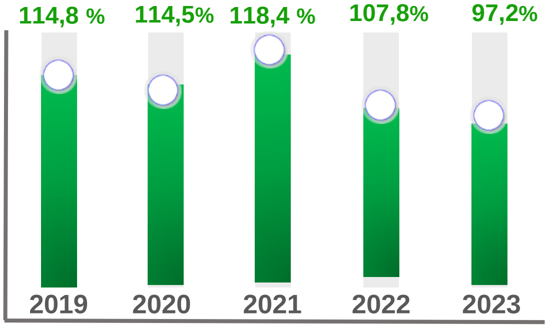

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Faoliyat turi	Soni	Ulushi
Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	2 829	12,1 %
Sanoat	3 222	13,8 %
Qurilish	2 055	8,8 %
Savdo	6 676	28,6 %
Tashish va saqlash	870	3,7 %
Yashash va ovqatlanish	1 247	5,3 %
Axborot va aloqa	381	1,6 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	458	2,0 %
Boshqa turlar	5 583	24,1 %

2023- yil 1- mart holatiga faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar soni 2019- yilning mos davriga (16 408 ta) nisbatan 6 913 taga ko‘payganligini quyidagi sohalarda korxonalar sonining sezilarli o‘sishi bilan ifodalash mumkin: savdo – 3 541 tadan 6 676 taga (o‘sish 3 135 ta), sanoat – 1 957 tadan 3 222 taga (o‘sish 1 265 ta) , qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida – 1 948 tadan 2 829 taga (o‘sish 881 ta).

Tumanlar kesimida

2019-yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	6 957	133,4 %	Nukus	806	117,8 %
Amudaryo	1 824	150,0 %	Taxiatosh	725	149,8 %
Beruniy	1 790	134,0 %	Taxtako‘pir	426	138,3 %
Bo‘zotov	370		To‘rtko‘l	2 249	139,9 %
Qorao‘zak	635	129,1 %	Xo‘jayli	1 190	148,6 %
Kegayli	756	146,2 %	Chimboy	954	156,1 %
Qo‘ng‘irot	1 456	154,7 %	Shomanay	562	140,9 %
Qonliko‘l	588	135,1 %	Ellikqal’a	1 463	140,5 %
Mo‘ynoq	570	181,5 %			

Yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1-mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

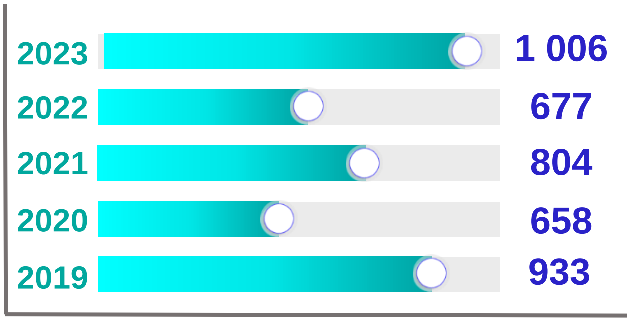

Yangi tashkil etilganlarning o‘tgan yilga nisbati (foizda)

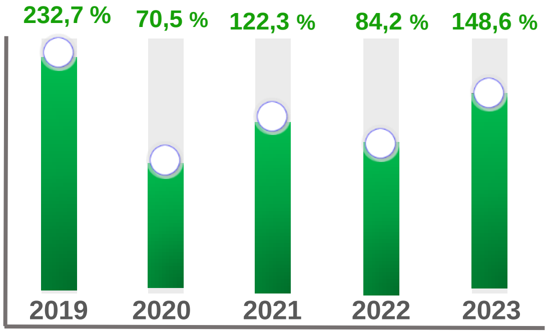

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

115
11,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

315
31,3 %

Sanoat

43
4,3 %

Qurilish

309
30,7 %

Savdo

33
3,3 %

Tashish va saqlash

33
3,3 %

Yashash va ovqatlanish

26
2,6 %

Axborot va aloqa

16
1,6 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

116
11,5 %

Boshqa turlar

Mamlakat iqtisodiyotining “sog‘lomligi”ni baholashning muhim omili – kichik biznes subyektlarining samarali faoliyat ko‘rsatishi bo‘lib, bu uning moslashuvchanligi va doimiy o‘zgaruvchan iqtisodiy vaziyatlarga moslasha olish ko‘rsatkichidir.

Shunda, 2023- yil yanvar-fevral oylarida axborot-kommunikatsiya sohasida yangi tashkil etilgan kichik biznes subyektlari soni 2022-yilning mos davriga nisbatan yashash va ovqatlanish 19 tadan 33 taga (o‘sish 14 taga), tashish va saqlash – 16 tadan 33 taga (o‘sish 17 taga) ko‘paydi.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	174	104,2 %	Nukus	26	100,0 %
Amudaryo	60	139,5 %	Taxiatosh	20	42,6 %
Beruniy	108	161,2 %	Taxtako‘pir	16	123,1 %
Bo‘zotov	14	127,3 %	To‘rtko‘l	123	164,0 %
Qorao‘zak	31	258,3 %	Xo‘jayli	37	132,1 %
Kegayli	38	135,7 %	Chimboy	35	116,7 %
Qo‘ng‘irot	155	322,9 %	Shomanay	32	246,2 %
Qonliko‘l	27	450,0 %	Ellikqal’a	91	227,5 %
Mo‘ynoq	19	82,6 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan kichik biznes subyektlari to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

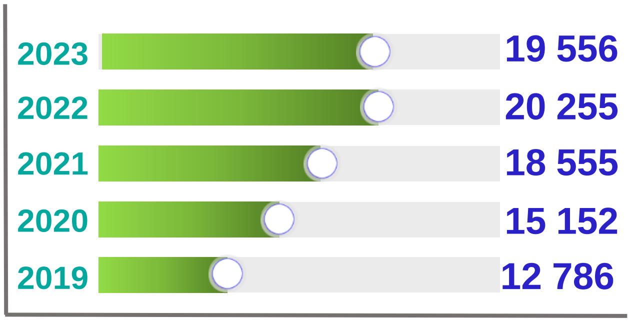

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

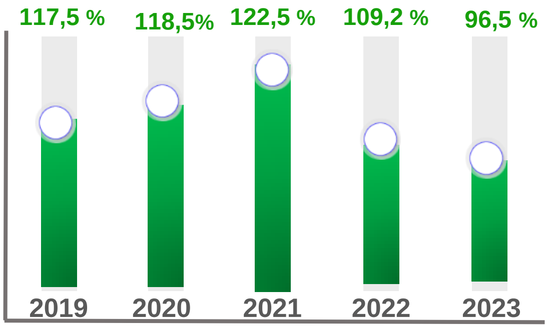

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

2 764
14,1 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

3 189
16,3 %

Sanoat

2 048
10,5 %

Qurilish

6 667
34,1 %

Savdo

864
4,4 %

Tashish va saqlash

1 241
6,3 %

Yashash va ovqatlanish

345
1,8 %

Axborot va aloqa

376
1,9 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

2 062
10,6 %

Boshqa turlar

Tumanlar kesimda eng ko‘p kichik biznes subyektlari Nukus shahrida (30,8 foiz), To‘rtko‘l (10,1 foiz), Amudaryo (7,8 foiz), Beruniy (7,7 foiz) va Qo‘ng‘irot (6,2 foiz) viloyatlarida faoliyat ko‘rsatmoqda. Ushbu tumanlarda jami kichik biznes subyektlari soning 50 foizdan ortig‘i faoliyat ko‘rsatmoqda.

Ma’lumki ayni paytda kichik biznes subyektlari iqtisodiyotning deyarli barcha tarmoqlarida ilg‘or faoliyat yuritmoqda.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	6 014	101,0 %	Nukus	665	75,1 %
Amudaryo	1 532	102,3 %	Taxiatosh	593	93,7 %
Beruniy	1 498	92,9 %	Taxtako‘pir	308	96,0 %
Bo‘zotov	301	96,2 %	To‘rtko‘l	1 981	92,2 %
Qorao‘zak	508	95,8 %	Xo‘jayli	1 008	94,0 %
Kegayli	609	102,7 %	Chimboy	749	95,7 %
Qo‘ng‘irot	1 208	105,6 %	Shomanay	441	93,6 %
Qonliko‘l	467	89,8 %	Ellikqal’a	1 209	98,4 %
Mo‘ynoq	465	84,7 %			

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh	170
Amudaryo	327
Beruniy	249
Bo‘zotov	141
Qorao‘zak	99
Kegeyli	174
Qo‘ng‘irot	155
Qonliko‘l	147
Mo‘ynoq	112
Nukus	280
Taxiatosh	89
Taxtako‘pir	78
To‘rtko‘l	289
Xo‘jayli	143
Chimboy	140
Shomanay	86
Ellikqal’a	150

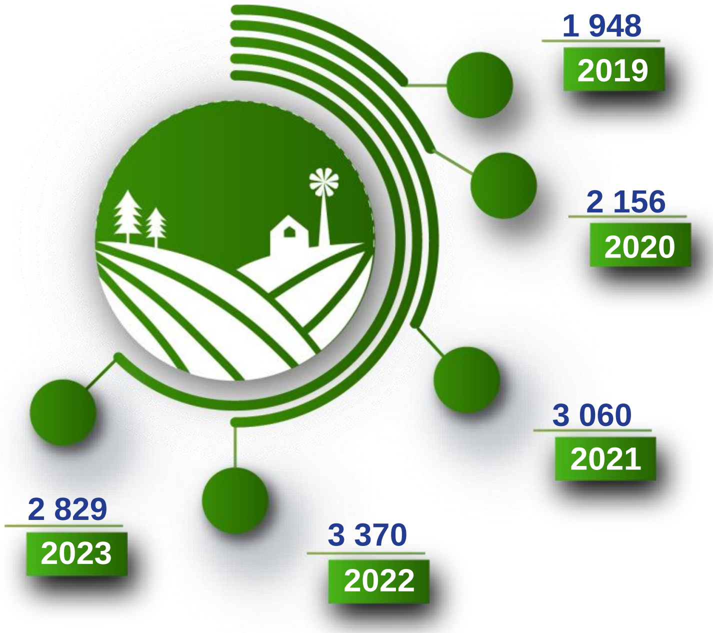

O‘zbekiston Respublikasida mamlakatning oziq-ovqat xavfsizligini ta’minlashga qaratilgan qishloq xo‘jaligini rivojlantirishning chuqur o‘ylangan strategiyasi izchil amalga oshirilmoqda.

Davlatimiz iqtisodiy va ijtimoiy islohotlarining muhim tarkibiy qismlaridan biri meva-sabzavot yetishtirishga qaratilgan. Bunday yondashuv aholi ehtiyojlarini to‘liq ta’minlash, ularning salomatligini saqlash va bandlik shart-sharoitlarini yaratishda asosiy yo‘nalishlardan biriga aylandi.

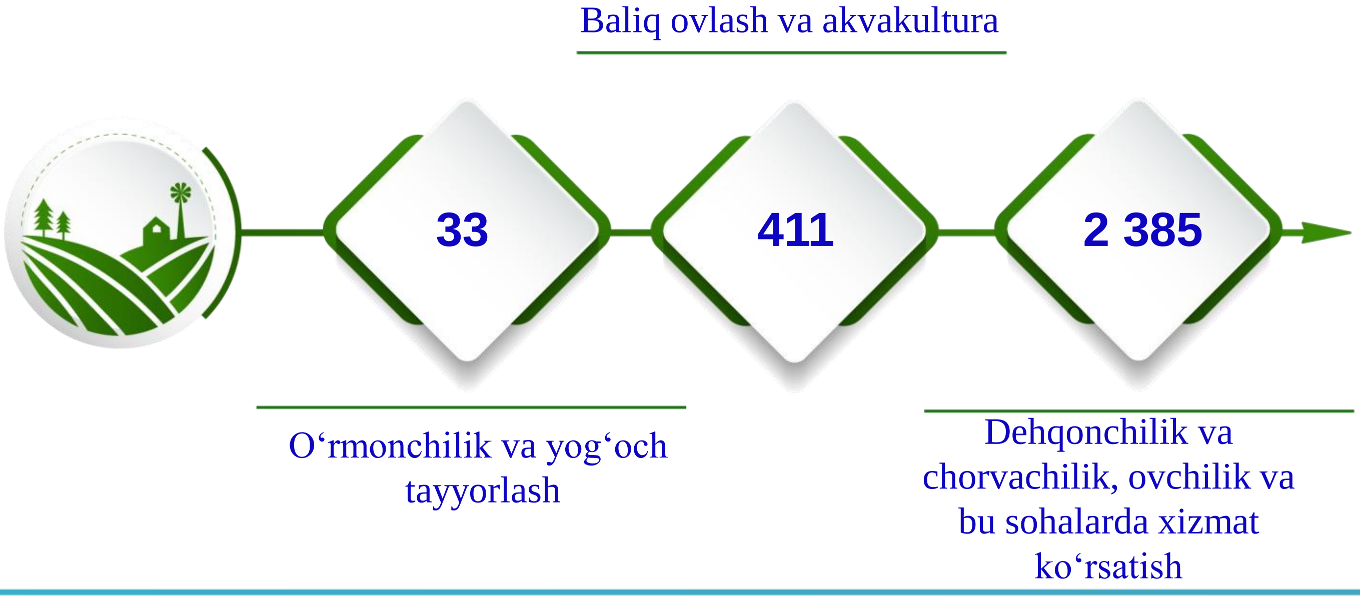

Sanoat yo‘nalishida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh.	672
Amudaryo	278
Beruniy	258
Bo‘zotov	52
Qorao‘zak	137
Kegeyli	91
Qo‘ng‘irot	244
Qonliko‘l	70
Mo‘ynoq	114
Nukus	89
Taxiatosh	116
Taxtako‘pir	79
To‘rtko‘l	330
Xo‘jayli	181
Chimboy	137
Shomanay	93
Ellikqal’a	281

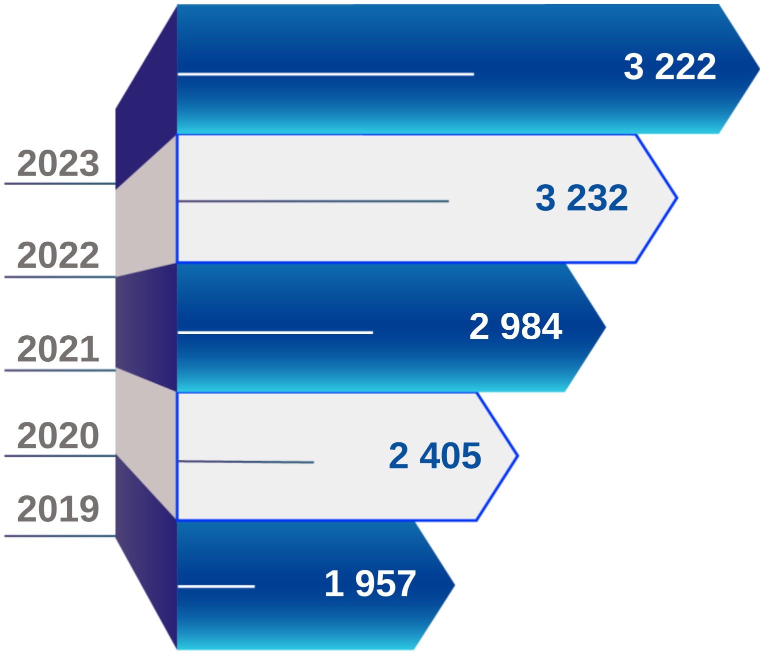

Sanoat tarmog‘i iqtisodiy tarmoqlar ichida eng yuqori salohiyatga ega bo‘lgan tarmoqlardan hisoblanadi. So‘nggi uch yil ichida faoliyat ko‘rsatayotgan sanoat korxonalari sonining o‘sish sur’ati 108,0 foizni tashkil etdi.

Sanoat korxonalari soni jami korxona va tashkilotlarning 13,8 foiz ulushini tashkil etdi. Shundan – 92,5 foizini ishlab chiqarish sanoati (o‘tgan yilning mos davriga nisbatan o‘sish 100,7 foiz), 4,5 foizini tog‘-kon sanoati va ochiq konlarni ishlash (o‘sish 81,0 foiz), 2,1 foizini suv bilan ta’minlash, kanalizatsiya tizimi, chiqindilarni yig‘ish va utilizatsiya qilish (o‘sish 117,2 foiz) va 0,9 foizini elektr, gaz bug‘ bilan ta’minlash va havoni konditsiyalash (o‘sish 82,9 foiz) tashki etgan.

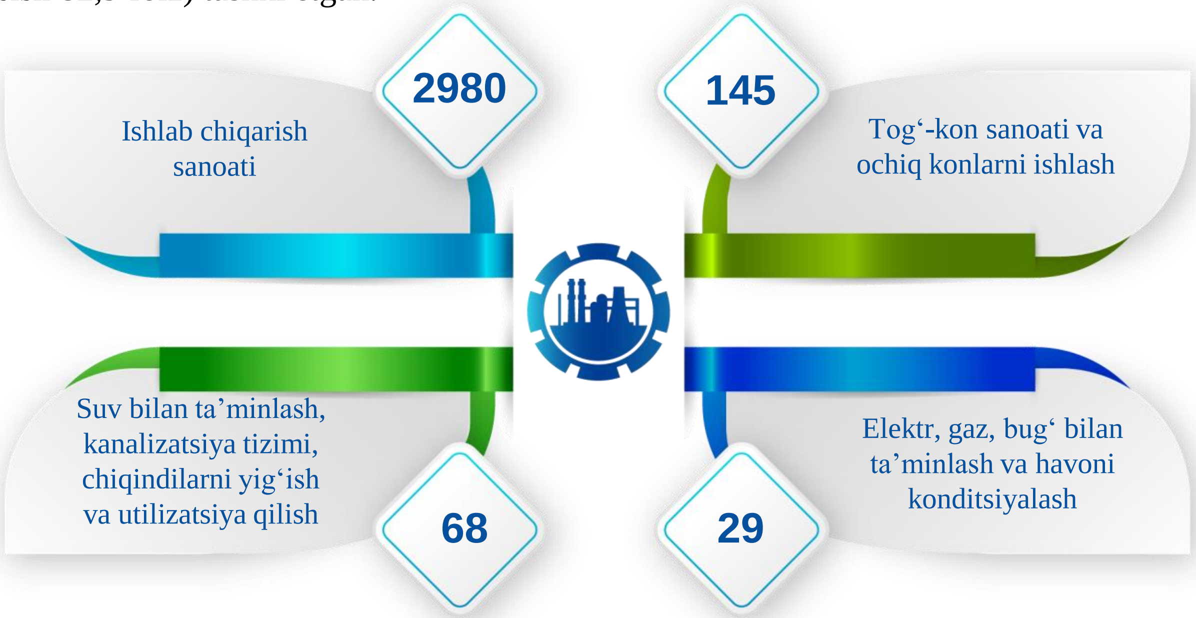

Qurilish faoliyati bilan shug'ullanayotgan korxona va tashkilotlar to'g'risida ma'lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh	1085
Amudaryo	71
Breuniy	84
Bo'zotov	18
Qorao'zak	45
Kegeyli	57
Qo'ng'irot	91
Qonliko'l	26
Mo'ynoq	37
Nukus	73
Taxiatosh	59
Taxtako'pir	23
To'rtk'ol	131
Xo'jayli	98
Chimboy	40
Shomanay	27
Ellikqal'a	90

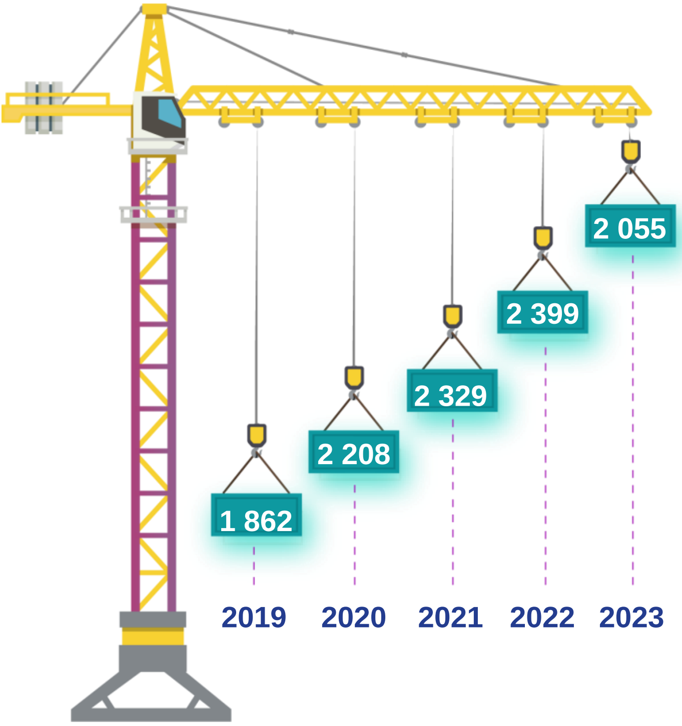

O'zbekistonda qurilish sanoati iqtisodiyotning ustuvor tarmog'i sifatida belgilangan. Qurilish sanoatining yo'nalishlari bo'yicha o'tkazilgan tahlil shuni ko'rsatdiki:

- binolar va inshootlar qurish yo'nalishi 58,2 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 83,5 foizga oshgan;
- fuqarolik obyektlarini qurish yo'nalishi 14,5 foiz ulushni tashkil etib, o'sish sur'ati o'tgan yilning mos davriga nisbatan 113,3foizga oshgan;
- ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari yo'nalishi 27,3 foiz ulushni va 79,7 foiz o'sish sur'atini tashkil etdi.

298 Fuqarolik obyektlarini qurish

562 Ixtisoslashtirilgan qurilish ishlari

1 195 Bino va inshootlar qurish

Savdo sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh	2 206
Amudaryo	522
Breuniy	560
Bo‘zotov	46
Qorao‘zak	134
Kegeyli	163
Qo‘ng‘irot	385
Qonliko‘l	139
Mo‘ynoq	118
Nukus	137
Taxiatosh	220
Taxtako‘pir	78
To‘rtko‘l	741
Xo‘jayli	365
Chimboy	282
Shomanay	170
Ellikqal’a	410

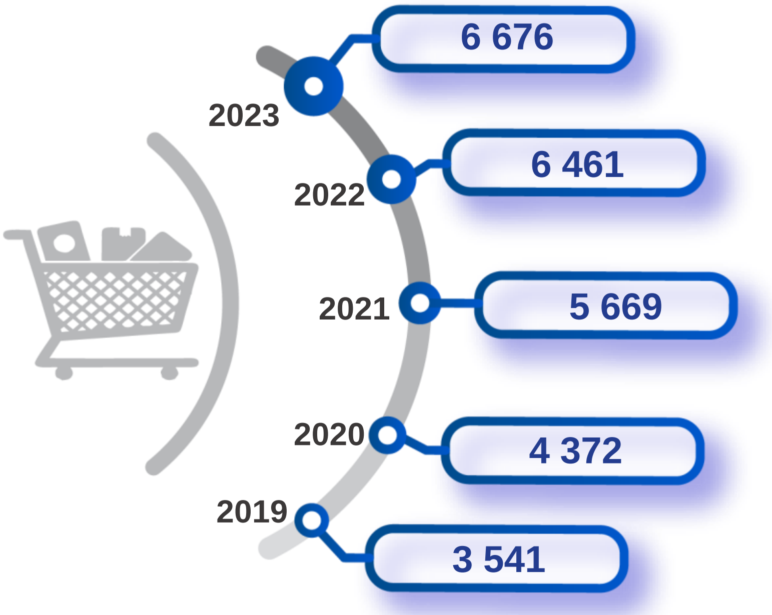

Tahlillar shuni ko‘rsatdiki, respublikada faoliyat ko‘rsatayotgan har uchinchi korxona savdo sohasida faoliyat yuritadi, ularning 99,9 foizi yoki 6,6 mingtasi kichik biznes subyektlariga to‘g‘ri keladi.

Savdo sohasining yo‘nalishlar bo‘yicha taqsimoti quyidagicha:

- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo yo‘nalishi 66,6 foiz ulushni tashkil etgan bo‘lib, 2022- yilning mos davri bilan solishtirilganda o‘sish sur’ati 98,7 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo yo‘nalishida 23,9 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 108,8 foizni tashkil etdi;
- avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash yo‘nalishida 9,5 foiz ulushni tashkil etib, o‘sish sur’ati 118,1 foizni tashkil etdi.

634
Avtomobil va mototsikllarning ulgurji va chakana savdosi va ularni ta’mirlash

1 597
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari ulgurji savdo

4 445
Avtomobil va mototsikllar savdosidan tashqari chakana savdo

Yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh	414
Amudaryo	133
Beruniy	86
Bo‘zotov	17
Qorao‘zak	25
Kegeyli	33
Qo‘ng‘irot	106
Qonliko‘l	25
Mo‘ynoq	23
Nukus	10
Taxiatosh	27
Taxtako‘pir	16
To‘rtko‘l	120
Xo‘jayli	54
Chimboy	45
Shomanay	18
Ellikqal’a	85

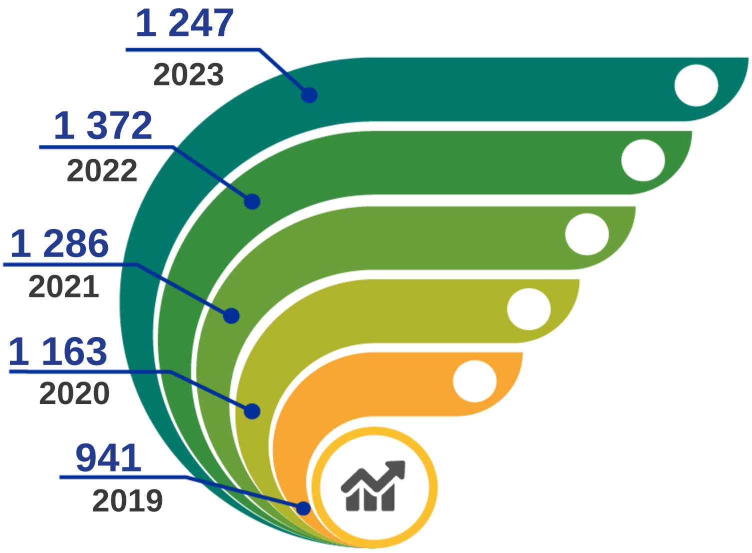

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar o‘sish sur’ati 2019- yilning mos davriga nisbatan 132,5 foizni tashkil etdi. Ushbu xizmatlar sohasi tahlili shuni ko‘rsatdiki:

- mehmonxonalar, turistik oromgohlar, dam olish va ko‘ngilochar parklar yashash bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosiy faoliyati hisoblanib, 2023- yil 1-mart holatiga ko‘ra, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlarning 7,5 foiz ulushini tashkil etdi;
- restoran va buyurtma bo‘yicha oziq–ovqat va ovqat mahsulotlarini yetkazish, oziq-ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar yo‘nalishining asosi hisoblanib, yashash va ovqatlanish bo‘yicha xizmatlar sohasining 92,5 foiz ulushini tashkil etdi.

94 — Yashash bo‘yicha xizmatlar

1 153 — Oziq- ovqat va ichimliklar yetkazish bo‘yicha xizmatlar

Axborot va aloqa sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh.	197
Amudaryo	20
Beruniy	25
Bo‘zotov	2
Qorao‘zak	5
Kegeyli	10
Qo‘ng‘irot	26
Qonliko‘l	4
Mo‘ynoq	9
Nukus	7
Taxiatosh	10
Taxtako‘pir	3
To‘rtko‘l	14
Xo‘jayli	7
Chimboy	21
Shomanay	6
Ellikqal’a	15

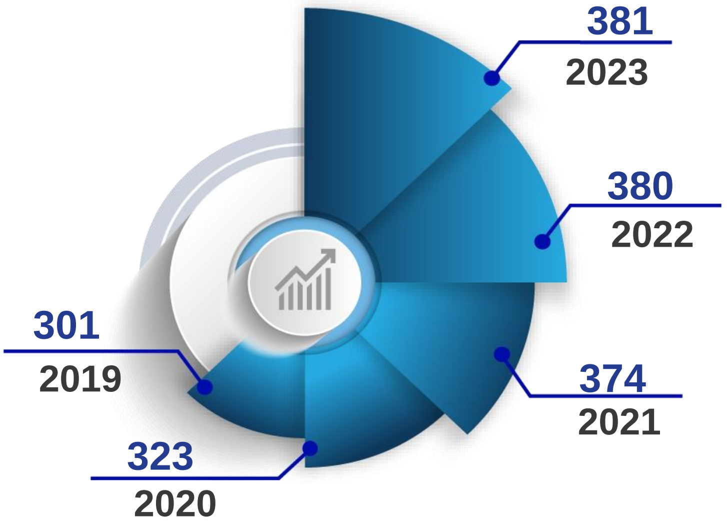

Tashish va saqlash xizmatlari sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh.	347
Amudaryo	46
Beruniy	51
Bo‘zotov	9
Qorao‘zak	13
Kegeyli	25
Qo‘ng‘irot	59
Qonliko‘l	6
Mo‘ynoq	23
Nukus	23
Taxiatosh	18
Taxtako‘pir	6
To‘rtko‘l	114
Xo‘jayli	37
Chimboy	33
Shomanay	9
Ellikqal’a	51

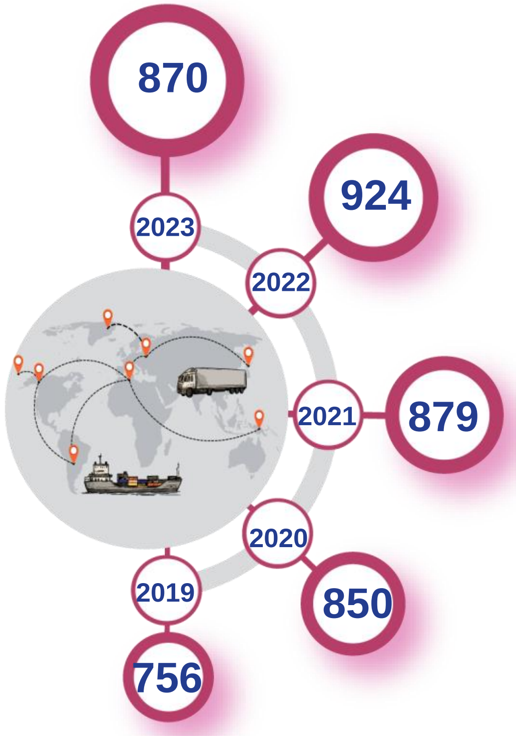

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Tumanlar kesimida

Nukus sh	186
Amudaryo	36
Beruniy	34
Bo‘zotov	1
Qorao‘zak	5
Kegeyli	13
Qo‘ng‘irot	29
Qonliko‘l	5
Mo‘ynoq	4
Nukus	11
Taxiatosh	16
Taxtako‘pir	7
To‘rtko‘l	33
Xo‘jayli	29
Chimboy	17
Shomanay	4
Ellikqal’a	28

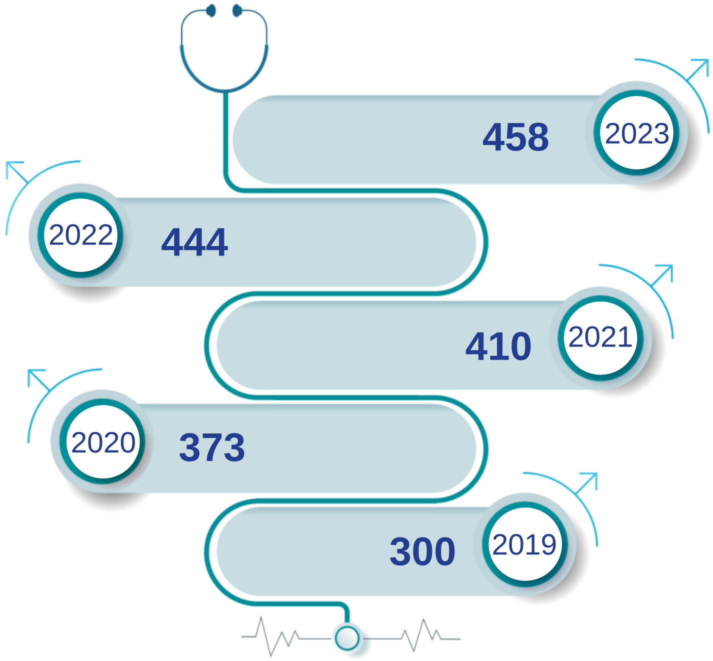

Sog‘liqni saqlash va ijtimoiy xizmatlar sohasida faoliyat ko‘rsatayotgan jami korxona va tashkilotlarning – 458 ta yoki 2,0 foiz ulushi tadbirkorlik subyektlari hissasiga to‘g‘ri kelgan.

Yo‘nalishlar bo‘yicha tahlil shuni ko‘rsatdiki:

94,1 foiz korxonalar sog‘liqni saqlash yo‘nalishiga to‘g‘ri kelib, o‘sish sur’ati 2022-yilning mos davriga nisbatan 97,1 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlangan holda parvarishlash yo‘nalishidagi korxonalar soni 3,9 foizni tashkil etib, o‘sish sur’ati 64,3 foizni tashkil etdi;

Yashash uchun joy bilan ta’minlanmagan holda ijtimoiy xizmatlar ko‘rsatish yo‘nalishidagi korxonalar soni ushbu sohaning 2,0 foizini tashkil etib, o‘sish sur’ati 90,0 foizni tashkil etdi;

Tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shakli bo‘yicha umumiy ma’lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

	Tadbirkorlik subyektlari soni	Tadbirkorlik subyektlarining jamiga nisbatan ulushi
mas’uliyati cheklangan jamiyat	14 745	75,1 %
Xususiy korxona	2 425	12,3 %
Oilaviy korxona	1 951	9,9 %
Unitar korxona	82	0,4 %
Aksiyadorlik jamiyat	23	0,1 %
Boshqalar	414	2,2 %

Tashkiliy-huquqiy shakl deganda, subyekt tomonidan mulkning biriktirilishi, shakllantirilishi va undan foydalanish usuli hamda uning bundan kelib chiquvchi huquqiy holati va faoliyat maqsadi tushuniladi. Shuningdek, quyidagilar bilan bog‘liq masalalarni hal qilishda foydalaniladi:

- xo‘jalik yurituvchi subyektlar to‘g‘risidagi ma’lumotlarni o‘z ichiga olgan registr, reyestr va kadastrlarning axborot resurslarini shakllantirish;
- tashkiliy-huquqiy shakllar doirasida statistika ma’lumotlarini ishlab chiqish;
- idoralararo axborot almashinishini ta’minlash;
- ijtimoiy-iqtisodiy jarayonlarni va hodisalarni tahlil qilish va prognozlashtirish.

Faoliyat ko‘rsatayotgan mas’uliyati cheklangan jamiyatlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

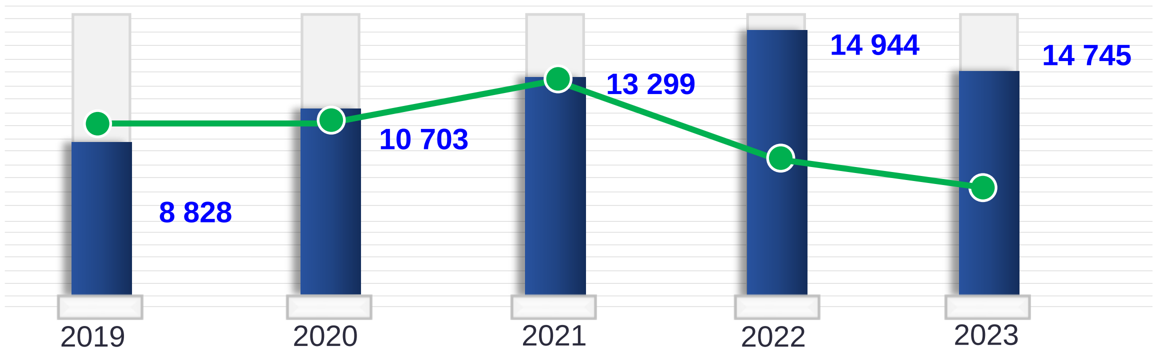

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

2 272
15,4 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

2 159
14,6 %

Sanoat

1 885
12,8 %

Qurilish

4 833
32,8 %

Savdo

802
5,4 %

Tashish va saqlash

677
4,6 %

Yashash va ovqatlanish

281
1,9 %

Axborot va aloqa

266
1,8 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

1 570
10,7 %

Boshqa turlar

Mas’uliyati cheklangan jamiyati – bir yoki bir necha shaxs tomonidan ta’sis etilgan, ustav fondi (ustav kapitali) ta’sis hujjatlari bilan belgilangan miqdorda ulushlarga bo‘lingan xo‘jalik jamiyati hisoblanadi. Mas’uliyati cheklangan jamiyatning ishtirokchilari uning majburiyatlari bo‘yicha javobgar bo‘lmaydilar va jamiyat faoliyati bilan bog‘liq zararlar uchun o‘zlari qo‘shgan hissalari qiymati doirasida javobgar bo‘ladilar.

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra faoliyat ko‘rsatayotgan 19,6 mingta tijorat korxona va tashkilotlarining 14,7 mingtasi mas’uliyati cheklangan jamiyatlar ulushiga to‘g‘ri keladi. Mazkur jamiyatlar mamlakatimizda tadbirkorlik faoliyatining eng keng tarqalgan shakli hisoblanadi.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	5 033	101,3 %	Nukus	574	76,8 %
Amudaryo	1 089	107,8 %	Taxiatosh	377	99,5 %
Beruniy	1 090	101,1 %	Taxtako‘pir	183	105,2 %
Bo‘zotov	208	97,1 %	To‘rtkol	1 372	90,1 %
Qorao‘zak	416	96,7 %	Xo‘jayli	793	97,5 %
Kegeyli	511	102,0 %	Chimboy	620	96,7 %
Qo‘ng‘irot	857	108,2 %	Shomanay	265	104,7 %
Qonliko‘l	247	93,9 %	Ellikqal’a	676	104,8 %
Mo‘ynoq	374	82,9 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

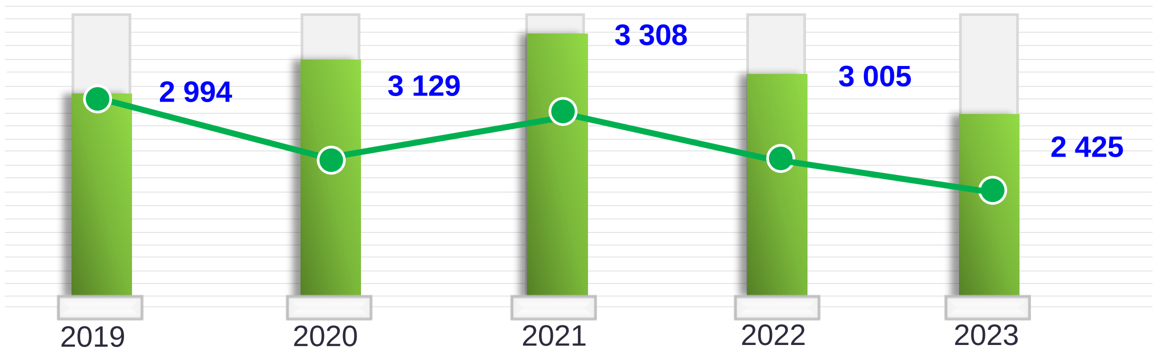

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi	155	6,4 %
Sanoat	356	14,7 %
Qurilish	124	5,1 %
Savdo	1079	44,5 %
Tashish va saqlash	46	1,9 %
Yashash va ovqatlanish	232	9,6 %
Axborot va aloqa	49	2,0 %
Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish	65	2,7 %
Boshqa turlar	319	13,1 %

Xususiy korxona – mulkdor yagona jismoniy shaxs tomonidan tuzilgan va boshqariladigan tijoratchi tashkilot deb e’tirof etiladi. Xususiy korxona tadbirkorlik subyektlarining tashkiliy-huquqiy shaklidir.

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, faoliyat ko‘rsatayotgan xususiy korxonalar soni o‘tgan yilning mos davriga nisbatan 80,7 foizni tashkil etdi.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	611	94,0 %
Amudaryo	106	77,9 %
Beruniy	199	66,3 %
Bo‘zotov	8	80,0 %
Qorao‘zak	48	81,4 %
Kegeyli	59	101,7 %
Qo‘ng‘irot	204	80,3 %
Qonliko‘l	84	77,8 %
Mo‘ynoq	48	81,4 %
Nukus	24	58,5 %
Taxiatosh	114	79,2 %
Taxtako‘pir	54	85,7 %
To‘rtko‘l	205	70,7 %
Xo‘jayli	94	72,9 %
Chimboy	89	82,4 %
Shomanay	152	80,9 %
Ellikqal’a	326	79,9 %

Faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar to‘g‘risida ma’lumotlar

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

Yillar kesimida soni

Yillar kesimida o‘sish sur’ati (foizda)

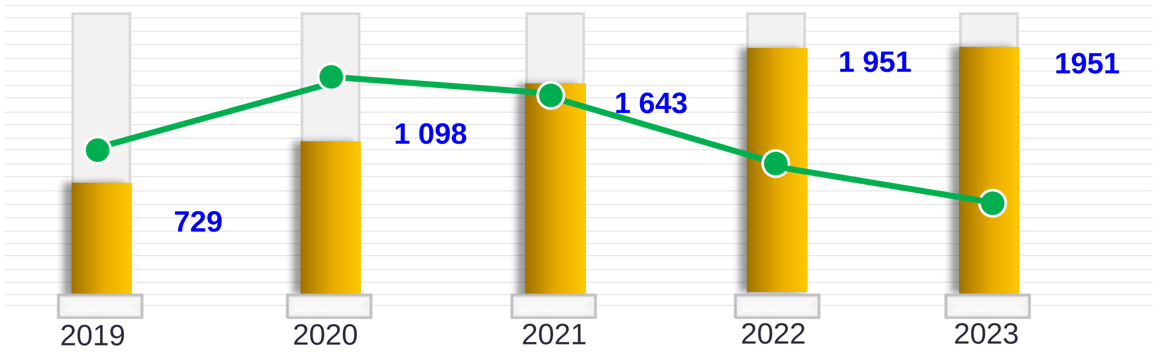

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

96
4,9 %

Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi

545
27,9 %

Sanoat

16
0,8 %

Qurilish

743
38,1 %

Savdo

9
0,4 %

Tashish va saqlash

328
16,8 %

Yashash va ovqatlanish

14
0,7 %

Axborot va aloqa

44
2,2 %

Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish

156
8,2 %

Boshqa turlar

Oilaviy korxona – uning ishtirokchilari tomonidan tovarlar ishlab chiqarish (ishlar bajarish, xizmatlar ko‘rsatish) va realizatsiya qilishni amalga oshirish uchun ixtiyoriy asosda, oilaviy korxona ishtirokchilarining ulushli yoki birgalikdagi mulkida bo‘lgan umumiy mol-mulk, shuningdek, oilaviy korxona ishtirokchilaridan har birining mol-mulki negizida tashkil etiladigan kichik tadbirkorlik subyektidir.

Yuridik shaxs sifatida davlat ro‘yxatidan o‘tib, faoliyat ko‘rsatayotgan oilaviy korxonalar soni 2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra 2022- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarishsiz qolganligin ko‘rishimiz mumkin.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	316	104,6 %	Nukus	48	64,0 %
Amudaryo	307	92,2 %	Taxiatosh	79	92,9 %
Beruniy	164	82,4 %	Taxtako‘pir	62	92,5 %
Bo‘zotov	7	100,0 %	To‘rtkol	370	119,4 %
Qorao‘zak	23	100,0 %	Xo‘jayli	100	88,5 %
Kegeyli	21	84,0 %	Chimboy	19	111,8 %
Qo‘ng‘irot	113	154,8 %	Shomanay	19	73,1 %
Qonliko‘l	99	86,1 %	Ellikqal’a	177	113,5 %
Mo‘ynoq	27	108,0 %			

Faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxona va tashkilotlar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

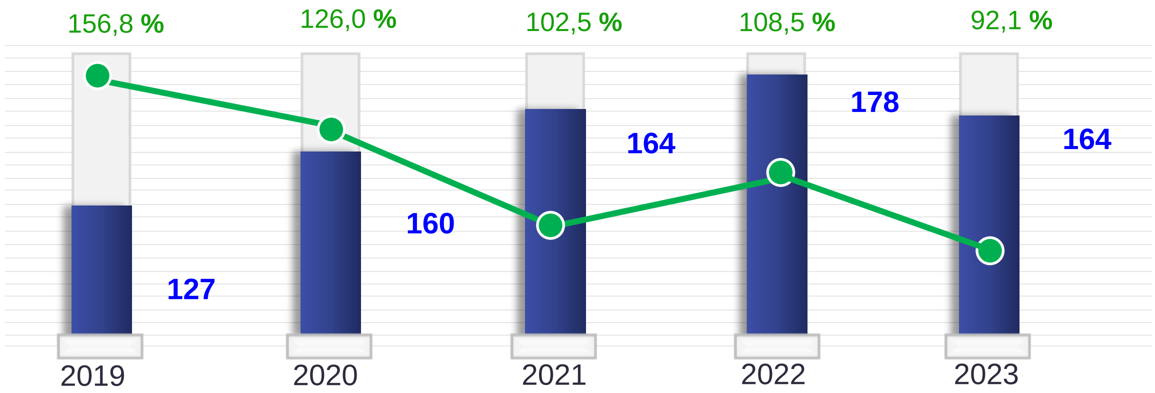

Iqtisodiy faoliyat turlari kesimida

jamiga nisbatan ulushi

Soni	Ulushi	Faoliyat turi
29	17,7 %	Qishloq, o‘rmon va baliqchilik xo‘jaligi
82	50,0 %	Sanoat
7	4,3 %	Qurilish
25	15,2 %	Savdo
3	1,8 %	Tashish va saqlash
3	1,8 %	Yashash va ovqatlanish
3	1,8 %	Axborot va aloqa
3	1,8 %	Sog‘liqni saqlash va Ijtimoiy xizmat ko‘rsatish
9	5,6 %	Boshqa turlar

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – korxonaning ustav jamg‘armasida norezidentlar, chet el yuridik shaxslari (chet el firmalarining filial va bo‘linmalari), chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar mulki ishtirokidagi korxonalar hisoblanadi.

Keyingi besh yilda xorijiy kapital ishtirokida faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalar soni 127 dan 164 taga yoki 129,1 foizga oshgan.

Tumanlar kesimida

o‘tgan yilga nisbati (foizda)

Nukus sh.	49	114,0 %	Nukus	8	88,9 %
Amudaryo	6	120,0 %	Taxiatosh	7	77,8 %
Beruniy	7	70,0 %	Taxtako‘pir	2	50,0 %
Bo‘zotov	6	100,0 %	To‘rtkol	8	133,3 %
Qorao‘zak	9	81,8 %	Xo‘jayli	4	133,3 %
Kegeyli	6	100,0 %	Chimboy	2	50,0 %
Qo‘ng‘irot	10	111,1 %	Shomanay	2	50,0 %
Qonliko‘l	6	85,7 %	Ellikqal’a	2	40,0 %
Mo‘ynoq	30	81,1 %			

Davlatlar kesimida faoliyat ko‘rsatayotgan xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar to‘g‘risida ma’lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo‘shma korxonalar
29	Xitoy Xalq Respublikasi	24
21	Rossiya Federatsiyasi	24
9	Qozog‘iston Respublikasi	10
7	Turkiya Respublikasi	5
5	Janubiy Koreya	1
4	Boshqa davlatlar	25

O‘zbekistonning yangi tashqi siyosatini asosiy xususiyatlari bu ochiqlik, uzoq muddatli barqaror rivojlanishning ustuvor yo‘nalishlariga e’tibor berish, qo‘shni davlatlar bilan yaxshi qo‘shnichilik munosabatlarini mustahkamlash, xalqaro hamkorlikni beg‘araz asosda kengaytirishdir.

Buning samarasida, bugungi kunda O‘zbekiston iqtisodiyotning turli tarmoqlarida tadbirkorlik faoliyatini yuritish va investitsiyalarni jalb qilish uchun zarur bo‘lgan ichki sharoitlarni yaratish jarayonini rag‘batlantirishga qaratilgan izchil islohotlar amalga oshirilayotgani kuzatilmoqda.

Shuningdek, xorijiy kapital ishtirokidagi faoliyat ko‘rsatayotgan korxonalardan 89 tasi qo‘shma korxonalar, 75 tasi esa xorijiy korxonalar hisobiga to‘g‘ri keldi.

Xitoy Xalq Respublikasi

Rossiya Federatsiyasi

Qozog‘iston Respublikasi

Turkiya Respublikasi

Janubiy Koreya

Boshqa davlatlar

Hududlar kesimida faoliyat ko'rsatayotgan xorijiy va qo'shma korxonalar soni to'g'risida ma'lumot

2023- yil 1- mart holatiga ko'ra, birlikda

xorijiy korxonalar		qo'shma korxonalar
24	Nukus sh.	25
3	Amudaryo	3
5	Beruniy	2
-	Bo'zotov	6
3	Qorao'zak	6
1	Kegeyli	5
3	Qo'ng'irot	7
3	Qonliko'l	3
12	Mo'ynoq	18
5	Nukus	3
6	Taxiatosh	1
1	Taxtako'pir	1
3	To'rtkol	5
2	Xo'jayli	2
1	Chimboy	1
2	Shomanay	-
1	Ellikqal'a	1

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri – real vaqt rejimida yangilab boriladigan ma’lumotlardan iborat bo’lgan axborot-ma’lumotnoma turidagi avtomatlashtirilgan tizim hisoblanib, yagona klassifikatsiyalar tizimi asosida korxonalar va tashkilotlarning davlat hisobini va ularni identifikatsiyalashtirishni ta’minlaydi.

Ro‘yxatga olingan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda yuridik shaxslarning davlat reestrida mavjud bo‘lgan yuridik shaxslar (faoliyati tugatilgan yuridik shaxslardan tashqari).

Faoliyat ko‘rsatayotgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda davlat ro‘yxatidan o‘tkazilgan hamda moliya-xo‘jalik faoliyatini amalga oshirmayotganligi yoki tugatish jarayonida ekanligi to‘g‘risidagi ma’lumot kelib tushmagan yuridik shaxslar.

Yangi tashkil etilgan – ro‘yxatdan o‘tkazish organlari tomonidan belgilangan tartibda yuridik shaxslarning davlat reestriga yangidan kiritilgan yuridik shaxslar.

Yuridik shaxslarning faollik darajasi – ma’lum bir davrda faoliyat ko‘rsatmayotgan yuridik shaxslarning jami ro‘yxatdan o‘tgan yuridik shaxslarga nisbatining foizdagi ifodasi.

Kichik korxona va mikrofirmalar – O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2016- yil 24- avgustdagi “Iqtisodiy faoliyat turlarini tasniflashning xalqaro tizimiga o‘tish chora-tadbirlari to‘g‘risida” 275- son qarorining 1- ilovasiga muvofiq, kichik tadbirkorlik subyektlariga tegishli bo‘lgan korxonalar va tashkilotlar.

Xorijiy kapital ishtirokidagi korxonalar – norezidentlar ishtirokidagi korxonalar, xorijiy yuridik shaxslar (xorijiy firmalarning filiallari va bo‘limlari), korxonaning ustav fondida chet el fuqarolari va fuqaroligi bo‘lmagan shaxslar ishtirok etgan korxonalar.

Ma’lumotlar O‘zbekiston Respublikasi Adliya vazirligining Davlat xizmatlari markazi ma’lumotlar bazasi asosida 2023- yil 1- mart holatiga ko‘ra (fermer va dehqon xo‘jaliklarisiz) shakllantirildi.

Korxona va tashkilotlarning yagona davlat registri

Tashqi foydalanuvchilar, bevosita Statistika agentligining www.qrstat.uz rasmiy saytida real vaqt rejimida, so'ralayotgan yuridik shaxsning (STIR) kodini kiritib, axborotlarni bepul olishlari mumkinligi belgilab qo'yilgan.

Statistik registrlarni yuritish bo'limi
Tel.: (61) 222-78-37